

Türkiye-Slovenya Interconnected Business Series

3 Aralık 2020, 14.00

T.C. Lübliyana Büyükelçimiz Sn. Esen Altuğ,

**Slovenya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Sn. Primož Šeligo
(Primoj Šeligo),**

Türkiye-Slovenya İş Konseyi Başkanımız Sn. Fatih Canpolat,

**Slovenya-Türkiye İş Konseyi Eş Başkanı Sn. Željko Puljić (Jelko
Puliç),**

Türkiye ve Slovenya İş Dünyasının Değerli Temsilcileri,

Değerli Katılımcılar,

Öncelikle, yaşadığımız salgının anlamı açısından sağlıklı günler diliyorum. "Slavlar Ülkesi" anlamına gelen ve ekonomik hareketliliğiyle öne çıkan ülke Slovenya'nın iş dünyası temsilcileriyle bir arada olmaktan mutluluk duyuyor, şahsım ve DEİK adına saygılar sunuyorum.

Sözlerimin başında 3 Aralık Dünya Engelliler Günü dolayısıyla toplumsal farkındalığımızın artmasını ve engelsiz bir dünyaya erişmemizi diliyorum.

Pandemi henüz başlamamışken, 11 Şubat'ta Slovenya Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Miro Cerar (Miro Sörar), Gençlik ve Spor Bakanımız M.

Muharrem Kasapoğlu, Büyükelçilerimiz ve her iki ülkeden iş dünyası temsilcilerimizle, İstanbul'da Türkiye-Slovenya İş Forumu'muzu gerçekleştirmek üzere fiziken buluşmuş; güçlü ekonomik ilişkilerimizi daha da kuvvetlendirmek ve çeşitlendirmek üzere adımlar atmıştık.

Şimdi ise, bu zamanın şartlarında online da olsa yine de bir aradayız. Bu toplantımızda umuyorum ki, karşılıklı ticaretimizi, iş birliklerimizi, yatırımlarımız konusunda mevcudun üzerine çıkacağız.

Konuşmama, Slovenyalı dostlarımızın bir sözüyle başlamak istiyorum: **“Za vsakim dežjem posije sonce.”** (*Za usakim dežjem posiye sonse*) Bu söz, **“Her yağmurun ardından güneş parlar.”** anlamına geliyor. Çok doğru... Zorlu zamanlarda vazgeçmek ve hayatı durdurmak yerine, ardından gelecek güzelliklere ve fırsatlara odaklanmanın daha doğru olduğu kanaatindeyim.

Ben Covid-19 pandemisini de bu açıdan değerlendiriyorum. Evet, zorlu bir süreç. Fakat bize öğrettiği, kazandırdığı unsurlarla ve değişimi hayatımızda ciddi anlamda yaşamamıza sebep olmasıyla bizlere büyük kazanımlar da kattı. Mesela, her şeyin değiştiğini konuştuğumuz dünyada pandemi bazı kavramların hayatımızda daha fazla değişmesine yol açtı. Ve bu değişimin, bizlerin ticari faaliyetlerimizin yol haritasında da önemli sonuçları olduğunu ve olacağını düşünüyorum.

Öncelikle, dijital teknolojiler ve yapay zeka hayatımızda, düşündüğümüzden daha çok ve daha hızlı şekilde yer aldı, bu bir.

İkincisi, uzun süredir konuştuğumuz globalleşmeden ziyade glokalleşmeyi daha çok konuşur hale geldik. İki ülkenin ilişkilerini

konuştuğumuz bir toplantıda amacım farklı bir vurgu yapmak değil ama, Covid-19 sürecinin etkisiyle de artan bu eğilim önemli.

Üçüncüsü de, ticari hayatımızda rekabetçiliği konuşurken hep referans verdiğimiz ölçek ekonomisinin tek başına yeterli olmadığını kavradık. Çünkü bu kavram da, salgın ile birlikte, bize tek kaynağa bağlı olmanın ya da sınırlı kaynağa bağlı olmanın risklerinin düşündüğümüzden daha fazla olduğunu gösterdi ve kaynak çeşitliğinin önemini daha da net bir şekilde ortaya koydu.

Dördüncüsü ise, uzaklık ve yakınlık ile birlikte konuştuğumuz Lojistik kavramının yanında bir de “ulaşılabilirlik” diye yeni bir kavram ortaya çıktı. Bir ürün ya da hizmetin hemen yakınımda olmasının, onun elde edilebilir olması anlamına gelmediğini öğrendik. Bu da, iş dünyasında çokça konuştuğumuz Tedarik Zinciri kavramının bu kadar önemli olduğunu zannederim pandemi bize çok daha net bir şekilde ifade etti.

Bir diğer kavram da mobilite. Mobilite, bu süreçte değişerek bir yerden başka bir yere gitme yani fiziken bir ortamda bulunabilme değil uzaktan çalışabilmeye evrilebilir. Bu da beraberinde geleceğin çalışma modeline geçişi akıllara getiriyor.

Ve son kavramım da “güven” kelimesi. Dönemin kazananlarının kimler olacağını çok konuşulduğu bu süreçte, ülke, firma ya da sektör bazında bir ayırım yapmadan, tedarik zincirini kopartmadan ayakta kalanlar ve muhataplarına güven duygusunu çok daha iyi verebilenler olacaktır diye düşünüyorum.

Bu kavramlar açısından bakıldığında da, hem Türkiye hem Slovenya açısından pazar çeşitliliğinin hem ihracat, hem de ithalat noktasında bizim için kritik olduğunu, ben bir defa daha vurgulamak istiyorum.

Evet, karşılıklı ticari rakamlarımıza bakınca, potansiyelimizin altında olduğunu görüyoruz. Ama burada, bu hacmi arttırmak için, değerli Büyükelçilerimiz ve iş dünyası temsilcileriyle birlikteyiz. Destekleri için çok teşekkür ediyorum.

Slovenya ve Türkiye arasındaki ticaret hacmimiz geçen yıl, 2 milyar \$'ın üzerine çıkmayı başardı. Elbette potansiyelimizin altında, daha çok karşılıklı yatırım ve iş birliğine ihtiyacımız var.

Orta ölçekli firmalarımız AB pazarına giriş için Slovenya'yı bir giriş kapısı olarak değerlendirebilirler. Geçmişte uzun yıllar Slovenya ile iş yapmış birisi olarak bunu rahatlıkla söylemek isterim.

Geldiğimiz süreçte, pek çok Türk firmasının inşaat, altyapı projelerine aktif bir şekilde katıldığını görüyoruz. Bunlar son derece çok memnun edici gelişmeler. İlham vermesi için bir örnek paylaşayım. Bu yıl Cengiz İnşaat Karavanke tüneli inşaatını yükledi. Ağustos ayında da çalışmalara başladı. Cengiz İnşaat'ın bu projesiyle, Slovenya'da ilk defa bir Türk firması inşaat projesini yüklenmiş oldu. Toplantıya da katılım gösteren müteahhitlik firmalarımızın bu fırsatları değerlendirmelerini temenni ediyorum.

Bunun yanı sıra, Sloven firmaların eski Yugoslavya pazarında güçlü iş bağlantıları bulunuyor. Sadece Slovenya pazarı değil, Sloven firmaların bölge pazarlarındaki etkinlikleri de göz önüne alındığında Türk iş dünyası için önemli iş fırsatları barındırıyor. Yatırımlar bakımından AB fonlarının da önemli bir desteğinin olabileceğini vurgulamak isterim.

Ayrıca, iki ülke arasında bu toplantı sonunda sektörel firma görüşmelerinin yapılacağı elektronik yazılım, tarım-gıda, sağlık ve medikal ve teknik tekstil gibi sektörlerin yanı sıra otomotiv, yenilebilir enerji, çevre, inovatif sanayi ürünleri alanlarında da iş birliği imkânları değerlendirilebilir.

Son olarak, transit geçiş kotaları sorununun kalıcı bir çözüme kavuşturulmasını diliyorum. Bu çözüm de AB ile ülkemiz arasındaki Gümrük Birliğinin güncellenmesinden geçiyor. Bu açıdan, Slovenya'nın süregelen desteğinin devamını anlamlı buluyorum.

Türkiye ve Slovenya iş dünyası temsilcileri bizler bulutlu havaya değil, yağmurun ardından açacak güneşe odaklanıyoruz. Ve bu bağlamda, dostluğumuzun yanı sıra, ticaret ve yatırım ilişkilerimiz ile ortaklıklarımızı daha fazla artırmak için tüm ümidimizle gayret etmeye devam edeceğimize inanıyorum.

Programımıza katılan başta Büyükelçilerimiz olmak üzere herkese teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı